

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

773

Na temelju članka 27. stavka 5. i 28. stavka 2. Zakona o kemikalijama (»Narodne novine« br. 150/05) ministar zdravstva i socijalne skrbi uz suglasnost ministra gospodarstva, rada i poduzetništva donosi

PRAVILNIK

O RAZVRSTAVANJU, OZNAČAVANJU, OBILJEŽAVANJU I PAKIRANJU OPASNIH KEMIKA LIJA

Članak 1.

Ovim Pravilnikom uređuje se razvrstavanje, označavanje, obilježavanje i pakiranje:

- opasnih tvari i pripravaka koji se stavljaju u promet u Republici Hrvatskoj, uključujući sredstva za zaštitu bilja, osim ako posebnim propisom koji se primjenjuje na sredstva za zaštitu bilja nije drukčije određeno,
- tvari i pripravaka koji prema odredbama članka 5., 6. i 7. ovoga Pravilnika nisu opasni, ali mogu u određenim slučajevima predstavljati opasnost za korisnika.

I. RAZVRSTAVANJE

Članak 2.

(1) Određivanje opasnih karakteristika tvari i pripravaka temelji se na određivanju:

- fizikalno-kemijskih svojstava,
- svojstava opasnih za zdravlje,
- svojstava opasnih za okoliš.

Karakteristike iz stavka 1. ovoga članka određuju se u skladu s člancima 4., 5. i 6. ovoga Pravilnika.

Uzorci tvari i pripravaka, na temelju kojih se u laboratorijima određuju opasne karakteristike, moraju biti u istom obliku kao što je oblik u kojem se stavljaju u promet.

(2) Pri određivanju opasnih svojstava pripravaka u skladu sa zahtjevima iz članka 4., 5. i 6. ovoga Pravilnika uključuju se sve opasne tvari u smislu članka 2. točke 9. Zakona o kemikalijama (u daljnjem tekstu: Zakon), posebno one tvari koje:

- su navedene u Prilogu I. ovoga Pravilnika,
- su navedene u ELINCS popisu,
- privremeno razvrsta i označi pravna ili fizička osoba koja je odgovorna za stavljanje u promet,
- su razvrstane i označene, ali još nisu uključene u ELINCS popis.

(3) Opasne tvari iz stavka 2. ovoga članka, koje su prisutne u pripravku kao nečistoće, dodaci ili pojedinačni sastojci i razvrstane su kao opasne za zdravlje ljudi i/ili okoliš, također se uključuju kod razvrstavanja, kada su njihove koncentracije jednake ili veće od koncentracija iz Tablice 1., osim ako su u Prilogu I. ili u dijelu B Priloga VII. ovoga Pravilnika ili Priloga

IX. ovoga Pravilnika, navedene manje koncentracije ili ako u Prilogu X. ovoga Pravilnika nije određeno drukčije.

Tablica 1. Koncentracija koju treba uzimati u obzir za:

Opasna svojstva tvari	plinovite pripravke (volumni %)	druge pripravke (maseni %)
Vrlo otrovno	$\geq 0,02$	$\geq 0,1$
Otrovno	$\geq 0,02$	$\geq 0,1$
Kancerogeno skupina 1 ili 2	$\geq 0,02$	$\geq 0,1$
Mutageno, skupina 1 ili 2	$\geq 0,02$	$\geq 0,1$
Reprotoksično, skupina 1 ili 2	$\geq 0,02$	$\geq 0,1$
Štetno za zdravlje	$\geq 0,2$	≥ 1
Nagrizajuće	$\geq 0,02$	≥ 1
Nadražujuće	$\geq 0,2$	≥ 1
Dovodi do preosjetljivosti	$\geq 0,2$	≥ 1
Kancerogeno, skupina 3	$\geq 0,2$	≥ 1
Mutageno, skupina 3	$\geq 0,2$	≥ 1
Reprotoksično, skupina 3	$\geq 0,2$	≥ 1
Opasno za okoliš N		$\geq 0,1$
Opasno za okoliš (ozonski omotač)	$\geq 0,1$	$\geq 0,1$
Opasno za okoliš		≥ 1

Članak 3.

(1) Tvar se razvrstava u skupine na temelju njezinih specifičnih opasnih svojstava u smislu članka 2. točke 9. Zakona.

(2) Opća mjerila razvrstavanja i označavanja tvari i pripravaka navedena su u Prilogu VI. ovoga Pravilnika, osim kada se upotrebljavaju druga mjerila, navedena u člancima 5., 6. ili 7. ovoga Pravilnika i Prilozima VII. do XIII. ovoga Pravilnika.

(3) Pravne ili fizičke osobe koje obavljaju proizvodnju ili stavljaju u promet opasne tvari iz popisa EINECS, koje još nisu uvrštene u Prilog I. ovoga Pravilnika obvezne su provesti odgovarajuće radnje kojima će prikupiti postojeće podatke o svojstvima ovih tvari i o njihovom utjecaju na čovjeka i okoliš. Kada je tvar uvrštena u Prilog I. ovoga Pravilnika, razvrstana je i označena, u skladu s odredbama ovoga Pravilnika.

(4) Za tvari iz popisa EINECS, za koje još nema podataka, ili nisu dobiveni metodama iz Priloga V. ovoga Pravilnika, za svaki se pojedinačni slučaj ocjenjuje potreba za dodatnim ispitivanjima, kako bi se izbjegli pokusi na kralješnjacima. U tom cilju se pravne ili fizičke osobe koje proizvode ili stavljaju u promet istu tvar, moraju međusobno dogovoriti u pisanom obliku o sukorištenju već dobivenih toksikoloških i ekotoksikoloških podataka, ako je tvar identična i u odnosu na vrste i količine nečistoća odnosno dodataka koje sadrži.

(5) Određene opasne tvari iz Priloga I. ovoga Pravilnika opisane su također i s graničnim koncentracijama ili nekim drugim parametrima. To omogućava određivanje opasnosti za čovjeka ili okoliš pripravaka, koji sadrže ove opasne tvari, odnosno tvari, kada one

predstavljaju nečistoće.

(6) Fizikalno-kemijske, toksikološke i ekotoksikološke studije također moraju biti provedene u skladu s metodama iz Priloga V. ovoga Pravilnika i s propisima o načelima dobre laboratorijske prakse (u daljnjem tekstu: DLP).

Članak 4.

(1) Opasne fizikalno-kemijske karakteristike tvari i pripravaka (eksplozivne, oksidirajuće, vrlo lako zapaljive, lako zapaljive ili zapaljive) određuju se na temelju podataka dobivenih ispitnim metodama, koje su navedene u dijelu A Priloga V. ovoga Pravilnika i prema odredbama točke 2. Priloga VI. ovoga Pravilnika.

Odredba stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na organske peroksidge.

(2) Ako se podaci o fizikalno-kemijskim karakteristikama tvari i pripravaka dobivenim tijekom uporabe, ne slažu s podacima, dobivenim ispitnim metodama iz Priloga V. ovoga Pravilnika, takve se tvari i pripravci razvrstaju u skladu sa stvarnom opasnošću koju predstavljaju za ljude.

(3) Određivanje opasnih fizikalno-kemijskih svojstava pripravaka iz stavka 1. ovoga članka nije potrebno:

- ako niti jedan od sastojaka u pripravku nema niti jedno od fizikalno-kemijskih svojstava iz stavka 1. ovoga članka i ako je iz podataka koji su dostupni razvidno, kako je nemoguće, da pripravak u procesu nastajanja, rukovanja ili uporabe pokaže neko od navedenih opasnih fizikalnih svojstava,

- ako podaci ukazuju na to, da se pri promjeni sastava pripravka sa poznatim sastavom, njegovo razvrstavanje ne mijenja,

- ako je pripravak stavljen u promet u obliku aerosola i ispunjava zahtjeve prema propisima kojima su uređeni aerosoli.

(4) Za slučajeve iz dijela A Priloga X. ovoga Pravilnika za koje metode iz stavka 1. ovoga Pravilnika nisu moguće, upotrebljavaju se alternativni načini izračunavanja iz dijela B Priloga VII. ovoga Pravilnika.

(5) Opasna fizikalno-kemijska svojstva sredstava za zaštitu bilja određuju se na temelju utvrđivanja fizikalno-kemijskih svojstava pripravaka u skladu s uvjetima iz Priloga VI. ovoga Pravilnika i na temelju podataka dobivenih u skladu s metodama koje su navedene u dijelu A Priloga V. ovoga Pravilnika, osim ako nije moguće primijeniti neke druge međunarodno priznate metode, koje su u skladu s propisima koji se primjenjuju na sredstva za zaštitu bilja.

Članak 5.

(1) Opasnosti koje tvar može predstavljati za zdravlje određuju se na temelju podataka dobivenih u skladu s metodama koje su navedene u dijelu B Priloga V. ovoga Pravilnika i u odredbama točke 3. Priloga VI. ovoga Pravilnika.

(2) Ako postoji dokaz da bi otrovni učinci tvari mogli biti drukčiji od onih koji su dobiveni ispitivanjima provedenim na životinjama, ta se tvar mora razvrstati u odnosu na utvrđene učinke koje ima na čovjeka. Ispitivanja na ljudima ne smiju se ciljano provoditi, kako bi potvrdili ili zaniijekali rezultati ispitivanja dobiveni na životinjama.

(3) Opasnosti koje pripravak može predstavljati za zdravlje ocjenjuju se uporabom:

- a) dogovorene računske metode, koja je opisana u Prilogu VIII. ovoga Pravilnika,

- b) ispitnih metoda koje su navedene u dijelu B Priloga V. ovoga Pravilnika te s postupcima iz Priloga VI. ovoga Pravilnika, odnosno kada se radi o sredstvima za zaštitu bilja, mogu se koristiti i druge međunarodno priznate metode, koje su u skladu s propisima kojima su uređena sredstva za zaštitu bilja.

(4) U slučaju kada pravna ili fizička osoba odgovorna za stavljanje pripravka u promet, neovisno o zahtjevima prema propisima koji se primjenjuju na sredstva za zaštitu bilja, znanstvenim ispitivanjima ustanovi, da uporabom dogovorenih računskih metoda iz stavka 3. ovoga članka ili pomoću već postojećih rezultata ispitivanja na životinjama, nije moguće odrediti toksikološka svojstva pripravka, mogu se uporabiti metode iz stavka 3., točke b) ovoga članka, ali samo pod uvjetima da je njihova uporaba opravdana. Kada je neko od toksikoloških svojstava pripravka određeno uporabom obje metode iz stavka 3. točke a) i b) ovoga članka, za razvrstavanje se koriste rezultati, dobiveni po metodi neposrednog eksperimentalnog određivanja toksikoloških svojstava iz stavka 3. točke b) ovoga članka, osim u slučaju kancerogenosti, mutagenosti ili reproduktivne toksičnosti, kada se uvijek koristi dogovorena računska metoda.

(5) Kada je moguće:

– epidemiološkim ispitivanjima, znanstvenim studijama slučaja, (kao što je to navedeno u Prilogu VI. ovoga Pravilnika ili uz statističke podatke (koji se odnose na profesionalne bolesti) dokazati, da se toksikološki učinci na ljudima razlikuju od učinaka, koji su dobiveni uporabom metoda iz stavka 3. točke a) ili b) ovoga članka, pripravak se razvrstava na temelju utvrđenih učinaka za čovjeka,

– dokazati, da razvrstavanje pomoću dogovorene računske metode iz stavka 3. točke a) ovoga članka zbog neuvrstavanja sinergističkog djelovanja određenih sastojaka pripravka, daje manji (blaži) rezultat od onog koji se dobiva ispitnom metodom iz stavka 3. točke b) ovoga članka, za razvrstavanje se koristi rezultat, dobiven ispitnom metodom iz stavka 3. točke b) ovoga članka,

– dokazati da razvrstavanje pomoću dogovorene računske metode iz stavka 3. točke a) ovoga članka, zbog neuvrstavanja antagonističkog djelovanja određenih sastojaka pripravka, daje veći (izrazitiji) rezultat od onog koji se dobiva ispitnom metodom iz stavka 3. točke b) ovoga članka, za razvrstavanje se koristi rezultat, dobiven ispitnom metodom iz stavka 3. točke b) ovoga članka,

(6) Za pripravke poznatog sastava, osim za sredstva za zaštitu bilja, koji su bili razvrstani prema ispitnoj metodi iz stavka 3. točke b) ovoga članka, potrebno je ponovno provesti ocjenjivanje opasnih svojstava po metodama, opisanim u stavku 3. točki b) ovoga članka, kada:

– proizvođač pripravka promjeni početne koncentracije jednog ili više opasnih sastojaka pripravka, izražene u masenom ili volumnom udjelu, u skladu sa Tablicom 2:

Tablica 2.

Početni interval koncentracije u pripravku (kao maseni udio)	Dozvoljeno odstupanje od početne koncentracije sastojaka u pripravku (u relativnom udjelu)
$\leq 2,5\%$	$\pm 30\%$
$> 2,5 \leq 10\%$	$\pm 20\%$
$> 10 \leq 25\%$	$\pm 10\%$
$> 25 \leq 100\%$	$\pm 5\%$

– proizvođač pripravka promjeni njegov sastav na način da nadomjesti ili doda jedan ili više sastojaka, neovisno o tome da li su novi sastojci opasni ili nisu opasni za zdravlje prema članku 2. točki 9. Zakona.

(7) Ponovno razvrstavanje tvari i pripravka ne provodi se u slučaju, kada postoji znanstveno

potvrđeno saznanje, da se ponovnim određivanjem opasnosti neće promijeniti stupanj razvrstavanja.

Članak 6.

(1) Opasnosti koje tvar predstavlja za okoliš ocjenjuju se pomoću mjera i metoda navedenih u dijelu C Priloga V. ovoga Pravilnika i prema odredbama točke 5. Priloga VI. ovoga Pravilnika.

(2) Opasnosti koje pripravak predstavlja za okoliš ocjenjuju se uporabom jednog ili više sljedećih postupaka:

a) uporabom dogovorene računske metode iz Priloga IX. ovoga Pravilnika, odnosno kada se radi o sredstvima za zaštitu bilja, mogu se upotrijebiti i druge međunarodno priznate metode, koje su u skladu s propisima koji se primjenjuju na sredstva za zaštitu bilja,

b) određivanjem za okoliš opasnih svojstava pripravaka pomoću postupaka i metoda, navedenih u Prilogu VI. i u dijelu C Priloga V. ovoga Pravilnika. Uvjeti za uporabu ispitnih metoda navedeni su u dijelu C Priloga IX. ovoga Pravilnika.

(3) Kada su opasnosti za okoliš ocijenjene sukladno postupku iz stavka 2. ovoga članka, za razvrstavanje pripravka rabe se rezultati metoda iz stavka 2. točke b) ovoga članka.

(4) Za pripravke poznatog sastava, koji su bili razvrstani prema ispitnoj metodi iz stavka 2. točke b) ovoga članka, potrebno je ponovno provesti ocjenjivanje opasnih svojstava po metodama, opisanim u stavku 2. točkama a) ili b) ovoga članka, kada:

– proizvođač pripravka promijeni početne koncentracije jednog ili više opasnih sastojaka pripravka, izražene u masenom ili volumnom udjelu, u skladu s Tablicom:

Tablica 3.

Početni interval koncentracije u pripravku (kao maseni udio)	Dozvoljeno odstupanje od početne koncentracije sastojaka u pripravku (u relativnom udjelu)
$\leq 2,5\%$	$\pm 30\%$
$> 2,5 \leq 10\%$	$\pm 20\%$
$> 10 \leq 25\%$	$\pm 10\%$
$> 25 \leq 100\%$	$\pm 5\%$

– proizvođač pripravka promijeni njegov sastav na način da nadomjesti ili doda jedan ili više sastojaka, neovisno o tome da li su novi sastojci opasni ili nisu opasni za zdravlje prema članku 2. točki 9. Zakona.

(5) Ponovno razvrstavanje pripravka ne provodi se u slučaju kada postoji znanstveno potvrđeno saznanje, da se ponovnim određivanjem opasnosti neće promijeniti stupanj razvrstavanja.

II. PAKIRANJE

Članak 7.

(1) Opasne kemikalije (tvari i pripravci), u smislu članka 1. ovoga Pravilnika i Priloga VI. ovoga Pravilnika, mogu se stavljati u promet samo ako su pakirane u ambalažu koja ispunjava sljedeće uvjete:

a) da je oblikovana i izrađena na način da se sadržaj ne gubi nehотиčno; taj uvjet se ne

primjenjuje kad su propisane posebne sigurnosne mjere,

b) da materijali ambalaže i zatvarača nisu osjetljivi na utjecaj sadržaja ili skloni s njime stvarati opasne smjese,

c) da su ambalaža i zatvarači dovoljno jaki i čvrsti da se neće raspasti uslijed uobičajenih udaraca i sila tijekom rukovanja s njima,

d) da su posude zatvorene sa zamjenjivim zatvaračima načinjene tako da njihova višestruka zamjena ili zatvaranje ne uzrokuje gubitak sadržaja,

e) da svako jedinično pakiranje, bez obzira na zapreminu, koje sadrži kemikaliju označenu »vrlo otrovno« (T+), »otrovno« (T) ili »nagrizajuće« (C), a namijenjeno je maloprodaji, mora imati sigurnosni zatvarač koji onemogućava djeci otvaranje posude i taktilno/opipljivo upozorenje o opasnosti, sukladno zahtjevima Priloga XII. ovoga Pravilnika.

Uvjeti iz stavka 1. točke e) ovoga članka ne odnose se na aerosole i posude opremljene hermetičkim raspršivačem, koje sadrže kemikalije opasne ako se udišu (Xn,R65) i koje su razvrstane i označene prema odredbama točke 3.2.3. Priloga VI. ovoga Pravilnika.

f) da svako jedinično pakiranje, bez obzira na zapreminu, koje je namijenjeno maloprodaji i koje sadrži kemikaliju označenu »štetno za zdravlje« (Xn), »vrlo lako zapaljivo« (F+) ili »lako zapaljivo« (F) mora imati taktilno/opipljivo upozorenje o opasnosti, sukladno zahtjevima Priloga XII. ovoga Pravilnika.

Uvjeti iz stavka 1. točke f) ovoga članka ne odnose se na aerosole čiji sadržaj je razvrstan kao »vrlo lako zapaljivo« (F+) ili »lako zapaljivo« (F).

Jedinično pakiranje namijenjeno maloprodaji, koje sadrži opasne kemikalije, ne smije imati:

- oblik i oslikanost kojom bi se mogla privlačiti djeca ili izazvati njihova radoznalost, odnosno izgledom zvesti korisnici,
- oblik, oslikanost i oznake koje se obično upotrebljavaju za hranu, hranu za životinje te lijekove i kozmetiku.

(2) Taktilna/opipljiva upozorenja i zatvarači moraju ispunjavati tehničke zahtjeve prema posebnim odredbama navedenim u Prilogu XII. ovoga Pravilnika.

(3) Jedinično pakiranje opasne kemikalije koje će se prevoziti željeznicom, cestama, unutarnjim plovnim putovima, po moru ili po zraku, mora biti u skladu s odredbama stavka 1. točke a), b) i c) ovoga članka te u skladu s drugim propisima o prijevozu opasnoga tereta.

III. OZNAČAVANJE

Članak 8.

(1) Opasne tvari i pripravci u smislu članka 2. točke 9. Zakona mogu se stavljati u promet samo ako su označene u skladu s uvjetima utvrđenim ovim člankom, uvjetima iz točke 7. Priloga VI. ovoga Pravilnika i dijela A i B Priloga X. ovoga Pravilnika.

(2) Na svakom jediničnom pakiranju opasne tvari i pripravka moraju biti jasno, čitljivo i neizbrisivo navedeni sljedeći podaci:

- (i) za tvar
 - a) kemijsko ime opasne tvari,
 - b) ime, sjedište i broj telefona pravne ili fizičke osobe koja stavlja opasnu tvar u promet u Republici Hrvatskoj,
 - c) grafički znak (simbol) za opasnost, slovni znak za opasnost (koji nije obvezan, ali je preporučljiv), natpis s upozorenjem o opasnosti,
 - d) oznake upozorenja R (R oznake),
 - e) oznake obavijesti S (S oznake),
 - f) pripadajući EC broj i riječi »označeno po EC«, ako je tvar navedena u Prilogu I. ovoga Pravilnika i označena u skladu s ovim Prilogom,

g) nominalna količina tvari u pakiranju, ako je namijenjena prometu na malo.

(ii) za pripravak

a) trgovačko ime ili neka druga oznaka za identifikaciju pripravka,

b) ime, sjedište i broj telefona pravne ili fizičke osobe koja stavlja opasni pripravak u promet,

c) kemijske nazive opasnih tvari ili kemijske nazive opasnih tvari kao dijelova pripravka, u skladu s uvjetima iz točke 7. Priloga VI. ovoga Pravilnika.

d) grafički znak (simbol) za opasnost, slovni znak za opasnost (koji nije obvezan, ali je preporučljiv), natpis s upozorenjem o opasnosti,

e) oznake upozorenja R (R oznake),

f) oznake obavijesti S (S oznake),

g) nominalna količina pripravka u pakiranju, ako je namijenjena prometu na malo.

(3) Određene pripravke, koji su u skladu s odredbama članka 6. ovoga Pravilnika, razvrstani kao opasni za okoliš, iznimno se mogu označiti drukčije, nego što je to određeno u stavku 2. točkama d), e) i f) ovoga članka. Te iznimke navedene su u dijelu A i B Priloga X. ovoga Pravilnika

(4) Zabranjeno je svako označavanje opasnih tvari i pripravaka riječima: »neotrovno«, »nije opasno«, »nije štetno«, »ne zagađuje okoliš«, »ekološki prihvatljivo«, niti s bilo kakvom drugom tvrdnjom, kojom bi se ukazivalo, da tvar ili pripravak nije opasan.

(5) Tvari koje još nisu potpuno ispitane, samo se iznimno mogu stavljati u promet i moraju imati na pakiranju i u uputi za uporabu dobro vidljiv i neizbrisiv natpis: »Oprez – ovaj pripravak sadrži tvar koja još nije u potpunosti ispitana«. Takve tvari smiju se stavljati u promet samo pod posebnim uvjetima sukladno propisu kojim je uređeno prijavljivanje nove tvari.

(6) Označavanje sredstava za zaštitu bilja mora biti u skladu s odredbama ovoga članka i Prilogom VI. ovoga Pravilnika. Na pakiranju ovih pripravaka mora biti dodana rečenica: »Da bi se izbjegli rizici za ljude i okoliš potrebno je pridržavati se uputa za uporabu.«

Članak 9.

(1) Kada se podaci iz ovoga članka navode na deklaraciji na pakiranju, deklaracija mora biti dobro pričvršćena na jednoj ili više strana pakiranja tako, da se podaci ne daju izbrisati i moraju biti čitljivi u vodoravnoj razini, kada je pakiranje normalno postavljeno. Deklaracija kao dio cjelokupne informacije na pakiranju mora imati sljedeće dimenzije:

Volumen pakiranja	Dimenzije deklaracije (u mm)
125 mililitara ili manje	U skladu s veličinom pakiranja
Više od 125 mililitara do 3 litre	Najmanje 52 × 74
Više od 3 do 50 litara	najmanje 74 × 105
Više od 50 do 500 litara	najmanje 105 × 148
Iznad 500 litara	najmanje 148 × 210

Svaki simbol mora pokrivati najmanje jednu desetinu površine etikete i ne smije biti manji od 1cm².

Deklaracije sa gore navedenim mjerama namijenjene su za navođenje samo onih podataka propisanih ovim Pravilnikom, a ako je potrebno i dodatnih podataka za osiguranje zdravlja ljudi i zaštitu okoliša. Ostali podaci i druga objašnjenja, koja moraju biti navedena na pakiranju i u skladu s drugim propisima, navode se izvan dijela površine, određene u ovom članku.

(2) Ako su propisani podaci neizbrisivo naneseni na pakiranju, deklaracija u obliku naljepnice nije potrebna.

(3) Boja podloge pakiranja i grafička izvedba deklaracije moraju se jasno isticati od pozadine sukladno Prilogu II. ovoga Pravilnika.

(4) Svi pisani podaci koji moraju biti na deklaraciji, odnosno na pakiranju sukladno odredbama ovoga članka moraju biti takve boje, da se jasno ističu od obojene podloge. Veličina i širina slova te razmaci među njima moraju biti takvi da su natpisi lako čitljivi. Posebne odredbe o izgledu i dimenzijama podataka na deklaraciji odnosno na pakiranju, navedene su u Prilogu VI. ovoga Pravilnika.

(5) Kada se opasna tvar, odnosno pripravak stavlja u promet u Republici Hrvatskoj podaci iz ovoga članka moraju biti navedeni na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu. Neovisno o tome, opasne tvari i pripravci za industrijsku i laboratorijsku uporabu mogu iznimno biti opremljeni natpisima na stranom jeziku i stranom pismu, ako su svi koji njima rukuju na druge primjerene načine obaviješteni o njihovim svojstvima.

(6) Smatra se da su uvjeti iz ovoga Pravilnika koji se odnose na označavanje ispunjeni, ako je:

a) vanjsko ovojno, odnosno transportno pakiranje opasne tvari, odnosno pripravka, koje je sastavljeno iz jednog ili više istih proizvoda, označeno u skladu s međunarodnim propisima, koji vrijede za prijevoz opasnog tereta i kada su unutrašnje podjedinice označene u skladu s ovim Pravilnikom ili

b) u slučaju samo jednog (samostojećeg) pakiranja, kada je ono označeno u skladu:

– s međunarodnim propisima, koji vrijede za prijevoz opasnih roba i ujedno u skladu s stavkom 1., 2. i 4. ovoga članka i ako je

– s posebnim odredbama iz Priloga VI. i X. ovoga Pravilnika (npr. za posebne načine pakiranja kao što su pokretne plinske posude).

Članak 10.

(1) Tvari i pripravci koji su opasni u smislu članka 4., 5. ili 6. ovoga Pravilnika i u obliku, u kakvom su stavljeni u promet, ne predstavljaju nikakve fizikalno-kemijske opasnosti za zdravlje ljudi ili okoliš, mogući su izuzeci kod označavanja i pakiranja.

(2) Članci 7., 8. i 9. ovoga Pravilnika ne primjenjuju se na eksplozive koji se stavljaju u promet u svrhu postizanja eksplozivnoga ili pirotehničkoga učinka, ali ih je u sklopu transparentnog procesa informiranja potrebno razvrstati prema mjerilima iz Priloga VI. ovoga Pravilnika i dodijeliti im Sigurnosno-tehnički list u skladu s posebnim propisom kojim se uređuje ispunjavanje Sigurnosno tehničkog lista i označiti u skladu s međunarodnim propisima o prijevozu opasnih tvari.

(3) Hrvatski zavod za toksikologiju (u daljnjem tekstu: HZT) može:

a) odobriti označavanje na neki drugi, odgovarajući način na pakiranju, koje je ili premalo ili na neki drugi način neprimjereno za označavanje u skladu s člancima 8. i 9. ovoga Pravilnika;

b) odobriti označavanje na neki drugi, odgovarajući način, odnosno kao izuzetak u potpunosti ispustiti označavanje na pakiranju u skladu s člancima 8. i 9. ovoga Pravilnika ako se radi o tvarima odnosno pripravcima, koji nisu eksplozivni, vrlo otrovni ili otrovni, pod uvjetom, da je količina tvari odnosno pripravka u pojedinačnom pakiranju tako mala, da ne predstavlja opasnosti za osobe, koje s njom rukuju, upotrebljavaju je ili na neki drugi način dolaze s njom u dodir.

c) iznimno odobriti neki drugi odgovarajući način označavanja za eksplozivne, vrlo otrovne ili otrovne tvari i pripravke, ako je količina tvari odnosno pripravka u jediničnom pakiranju tako mala da ne ispunjava uvjete iz članaka 8. i 9. ovoga Pravilnika i ako ne predstavlja opasnost za osobe, koje s njom rukuju, rabe je ili na neki drugi način dolaze s njom u dodir.

d) odobriti odstupanje od ispunjavanja uvjeta iz članaka 8. i 9. ovoga Pravilnika, kod tvari i

pripravaka koji su razvrstani sukladno odredbama članka 6. ovoga Pravilnika, kada su pakiranja opasnih pripravaka neoznačena ili označena na neki drugi prikladan način, ako je količina pripravka u pojedinačnoj ambalaži tako mala, da ne predstavlja opasnosti za okoliš. (4) Pri označavanju i pakiranju opasnih tvari nije dozvoljeno upotrebljavati simbole, znakove, natpise za upozoravanje na opasnost, R oznake te S oznake, koje bi bile drukčije od onih određenih ovim Pravilnikom.

Članak 11.

(1) Oglašavanje opasnih tvari ne smije pružati neistinite podatke ili podatke koji bi mogli zavarati u odnosu na opasna svojstva tvari ili pripravka ili neke druge dvosmislene podatke o namjeni i načinu uporabe. Oglašavanje opasnih tvari ne smiju neposredno ili posredno:

- navoditi da tvar, odnosno pripravak nije opasan ili da je manje opasan nego što to jest,
- navoditi na nekontroliranu, neracionalnu ili nepravilnu uporabu opasne tvari ili pripravka.

(2) Kod svakog oglašavanja opasne tvari ili pripravka, kojim se kupcu omogućava sklapanje kupoprodajnog ugovora, bez da prije toga vidi deklaraciju navedene tvari ili pripravka (ugovor sklopljen na daljinu) mora biti dostupan dio oglasa namijenjen posredovanju podataka o opasnim svojstvima koja su navedena na deklaraciji. Taj dio oglasa mora biti jasan, čitljiv i razumljiv i mora sadržavati u slikovnom, govornom ili kombiniranom obliku najmanje:

- podatak o razvrstavanju tvari, odnosno pripravka (npr. »tvar je nagrizajuća« ili »tvar je opasna za okoliš«), kod slikovnih oglasa mora biti vidljiv i grafički simbol za opasnost, – R oznake,
- opće upozorenje, koje glasi: »Prije uporabe detaljno pročitajte podatke navedene na deklaraciji i pridržavajte se uputa za uporabu!«.

Članak 12.

(1) Podaci navedeni u Sigurnosno-tehničkom listu prvenstveno su namijenjeni profesionalnim korisnicima i trebaju im omogućiti upoznavanje s mjerama koje se moraju poduzimati kako bi se maksimalno zaštitilo zdravlje, sigurnost i zaštita okoliša radnog mjesta.

(2) Pravna ili fizička osoba koja proizvodi, odnosno stavlja u promet opasnu tvar ili pripravak, dužna je zbog sigurnosti zdravlja čovjeka i okoliša te sigurnosti i zaštite zdravlja na radnom mjestu najkasnije kod prve nabave opasne tvari ili pripravka besplatno osigurati profesionalnom korisniku (npr. u proizvodnji, trgovini ili obrtu), Sigurnosno-tehnički list o opasnoj tvari ili pripravku.

(3) Sigurnosno-tehnički list može se primatelju dati u pisanom obliku ili odgovarajućim elektronskim medijima. Pravna ili fizička osoba koja proizvodi, odnosno koja stavlja u promet opasnu tvar ili pripravak u promet mora svakodnevno sakupljati nove spoznaje o opasnoj tvari odnosno pripravku, kojeg proizvodi, odnosno stavlja u promet i u skladu s novonastalim saznanjima dopunjavati Sigurnosno-tehnički list. Kod svake promjene Sigurnosno-tehničkog lista, ovakav nov i promijenjeni Sigurnosno-tehnički list mora se dostaviti u HZT i svim profesionalnim korisnicima, koji su tvar ili pripravak nabavili posljednju godinu prije promjene Sigurnosno-tehničkog lista.

4) Sigurnosno-tehnički list obavezan je za tvari i pripravke, koje se prema odredbama ovoga Pravilnika, razvrstavaju kao opasne. Za one tvari i pripravke, koji se prema navedenim mjerilima ne razvrstavaju kao opasne, Sigurnosno-tehnički list preporuča se posebno kod realizacije sustava kvalitete i sigurnosti okoliša.

Sigurnosno-tehnički list obavezan je i za tvari i pripravke, koji se navode u točki 8. i 9. Priloga VI. ovoga Pravilnika (npr. metali u čvrstom obliku, ukapljeni zemni plin), na koje se odnose

posebni zahtjevi za označavanje.

5) Sigurnosno-tehnički list ne osigurava se kada su opasna tvar ili pripravak stavljeni u promet na malo nepoznatom konačnom kupcu ili samo pod uvjetom, da je takav proizvod na neki drugi odgovarajući način opremljen svim potrebnim podacima o potrebi osiguranja zdravlja ljudi i okoliša i o mjerama u slučaju nezgode.

6) Za opasne tvari i pripravke, koje se stavljaju u promet u Republici Hrvatskoj, Sigurnosno-tehnički list mora biti na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu. U određenim slučajevima može Sigurnosno-tehnički listi biti i na stranom jeziku i to: za industrijske pripravke za količine, koje su manje od 100 kilograma po godini po obvezniku i za pripravke, koji se koriste u laboratorijima, za količine, koje su manje od 100 kilograma po godini po obvezniku. U tim slučajevima moraju biti ispunjeni sljedeći uvjeti:

- strani Sigurnosno-tehnički list mora biti ispunjen sukladno posebnom propisu kojim je uređeno ispunjavanje Sigurnosno-tehničkog lista;
- mora biti priređena uputa za siguran rad, koja sadrži i sve važne i bitne podatke o pripravku iz Sigurnosno-tehničkog lista. Ta uputa mora omogućiti, da su svi, koji rukuju s opasnim pripravkom, obaviješteni: o opasnostima, koje pripravak predstavlja, s mjerama za sprečavanje otrovanja i drugih nesreća te nužnim mjerama koje se poduzimaju ako dođe do otrovanja, odnosno do nesreće.

(7) Za izradu Sigurnosno-tehničkog lista i za vjerodostojnost podataka odgovorna je pravna ili fizička osoba, koja proizvodi ili stavlja u promet opasnu tvar ili pripravak.

Članak 13.

(1) Pravna ili fizička osoba koja stavlja pripravak u promet, može iskoristiti pravo zaštite tajnosti kemijskog imena tvari u pripravku (za koju se zahtijeva navođenje kemijskog imena na deklaraciji, odnosno u Sigurnosno-tehničkom listu pripravka u skladu s člankom 8. ovoga Pravilnika uz sljedeće uvjete:

- za tvar koja je isključivo razvrstana kao nadražujuća, izuzev onih kojima se dodjeljuje znak R41, odnosno nadražujuća u kombinaciji s jednim ili više drugih svojstava: eksplozivno (E), oksidirajuće (O), vrlo lako zapaljivo (F+), lako zapaljivo (F), zapaljivo, opasno za okoliš (N) ili

- za tvar koja je razvrstana kao štetna, odnosno štetna u kombinaciji s jednim ili više drugih svojstava: eksplozivno (E), oksidirajuće (O), vrlo lako zapaljivo (F+), lako zapaljivo (F), zapaljivo, opasno za okoliš (N).

U navedenim slučajevima tvar se imenuje nazivom kojim se označavaju najvažnije funkcionalne skupine ili alternativnim imenom. Ovaj se postupak ne primjenjuje ako je odnosnoj tvari dodijeljena granična vrijednost izlaganja.

(2) Prije nego pravna ili fizička osoba stavi u promet pripravak, koji sadrži alternativno imenovanu(e) tvar(i) u promet, mora u HZT poslati pisani zahtjev, odnosno pružiti podatke koji se zahtijevaju u obrascu iz dijela A Priloga XI. ovoga Pravilnika, za odobrenje alternativnog imenovanja. Dokumentacija se u HZT obrađuje u skladu s propisima o tajnosti podataka i u skladu s važećim međunarodnim ugovorima kao predmet međunarodnih izmjena informacija tog tipa. HZT može zahtijevati i dodatne podatke, koji su nužni za donošenje odluke o opravdanosti zahtjeva za alternativno imenovanje.

Osoba koja stavlja tvar ili pripravak u promet prosljeđuje presliku ove odluke svim državama u kojima želi staviti tvar ili pripravak u promet.

Članak 14.

Prilozi od I. do XIV. sastavni su dio ovoga Pravilnika i objavljeni su na službenim internetskim stranicama »Narodnih novina« (www.nn.hr).

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 15.

(1) Opasne tvari koje su u prometu u Republici Hrvatskoj moraju biti razvrstane, pakirane i označene u skladu s ovim Pravilnikom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka razvrstavanje, pakiranje i označavanje sredstava za zaštitu bilja mora se uskladiti s odredbama ovoga Pravilnika do početka primjene posebnog propisa koji se primjenjuje na sredstva za zaštitu bilja.

Članak 16.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o mjerilima za razvrstavanje otrova u skupine (»Narodne novine« br. 47/99), Pravilnik o označavanju i obilježavanju otrova koji se stavljaju u promet (»Narodne novine« br. 47/99 i 187/04), Pravilnik o vrstama ambalaže i načinu rukovanja ambalažom za otrove (»Narodne novine« br. 39/03) i Lista otrova koji se mogu stavljati u promet (»Narodne novine« br. 30/05).

Članak 17.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/07-04/03

Urbroj: 534-08-2-2/2-08-2

Zagreb, 31. siječnja 2008.

Ministar

mr. Darko Milinović, dr. med., v. r.

PRILOG I.

[LISTA OPASNIH TVARI](#)

PRILOG II.

[GRAFIČKI ZNAKOVI \(SIMBOLI\) I OZNAKE UPOZORENJA ZA OPASNE TVARI I PRIPRAVKE](#)

PRILOG III.

OZNAKE UPOZORENJA »R« ZA OZNAČAVANJE OPASNIH TVARI I
PRIPRAVAKA

PRILOG IV.

OZNAKE OBAVIJESTI « S » ZA OZNAČAVANJE OPASNIH TVARI I
PRIPRAVAKA

PRILOG V.

METODE ISPITIVANJA FIZIKALNO KEMIJSKIH, TOKSIKOLOŠKIH I
EKOTOKSIKOLOŠKIH SVOJSTAVA

PRILOG VI.

OPĆI ZAHTJEVI I MJERILA ZA RAZVRSTAVANJE I OZNAČAVANJE
OPASNIH TVARI I PRIPRAVAKA

PRILOG VII.

METODE OCJENJIVANJA FIZIKALNO-KEMIJSKIH SVOJSTAVA
PRIPRAVAKA (U SKLADU S ČLANKOM 5.)

PRILOG VIII.

METODE OCJENJIVANJA OPASNOSTI PRIPRAVAKA ZA ZDRAVLJE
LJUDI

PRILOG IX.

METODE OCJENJIVANJA OPASNOSTI ZA OKOLIŠ PRIPRAVAKA

PRILOG X.

POSEBNE ODREDBE U VEZI S OZNAČAVANJEM ODREĐENIH
PRIPRAVAKA

PRILOG XI.

TAJNOST KEMIJSKOG IDENTITETA TVARI

PRILOG XII.

POSEBNE ODREDBE ZA SPREMNIKE S PRIPRAVCIMA KOJI SE NUDE
ODNOSNO PRODAJU KAO PREDMETI ZA OPĆU UPORABU

PRILOG XIII.

SLITINE, PRIPRAVCI KOJI SADRŽE POLIMERE, PRIPRAVCI KOJI SADRŽE
ELASTOMERE

PRILOG XIV.

UPORABLJENE KRATICE